

ЯРОСЛАВ ХАШЕК
ОПИТ ЗА ВЪЗДЪРЖАТЕЛСКА
ВЕЧЕРИНКА И
АМЕРИКАНСКА ЗАБАВА

Превод от чешки: Светомир Иванчев, Стефан Бошнаков, Василена
Мирчева, 1998

chitanka.info

I.

Най-тъжното доказателство за това, докъде води пиенето, ни е дадено от един известен индивид от Библията — Хам, който се е озовал пред съда на историята за извършено от него престъпление срещу добрите нрави, като жертва станал баща му Ной.

Известни са също случаите с пияния свещеник от Интерлакен, който отишъл да отслужи светата литургия по риза, както и с моя приятел Славик, който в пияно състояние изял в дрезденската зоологическа градина една млада отровна кобра, очарователна змийска девойка.

Тези и други подобни случаи са накарали човечеството да се замисли за пагубното въздействие на алкохола. Америка направи първата стъпка в това отношение и като установи сухия режим, показва на целия свят докъде може да се развият съобразителността и изобретателността, за да бъде заобикалян законът, забраняващ продажбата и употребата на алкохолни напитки.

Появи се тъй нареченото отчаяно въздържателство, при което под натиска на сухия режим хора, които, откакто са се родили, не са вкушали алкохол, се превръщат в закоравели пияници, а притежатели на ресторанти и барове — в мошеници.

„Уиски и бренди!“, това е повикът, който днес вълнува цяла Америка, облита я от Ню Йорк до Сан Франциско, от Канада до Мексико.

На тази огромна територия днес всеки ден няколко милиона джентълмени в милиони барове очакват при тях да дойде съдържателят на бара, да им налее в отворената уста чаша уиски и да им инкасира парите. Така правят сега в Америка. Не се продава бутилиран алкохол заради ченгетата, понеже едно конфискувано шише може да послужи за улика.

Джентълменът просто си отваря устата и му наливат направо в нея.

У нас в Чехия нито Сдружението на младите християни, нито Армията на спасението успяват да постигнат нещо особено с упоритото втълпяване, че няма по-благодатен дар за човечеството от забраната на алкохола.

Забраната на алкохола увеличава престъпността, защото сега в Америка са вкарани в затвора над седемдесет души за непозволена продажба на алкохолни напитки, така че днес Америка държи първото място в криминалната статистика.

У нас обаче алкохолизмът е историческо явление, основано върху многобройните привилегии, дадени от нашите крале, с които се разпорежда на градовете да приготвят бира, а на поданиците да пият бира. Световноизвестната оперна певица Дестинова наскоро си купи цяла спиртоварна. Как могат да се мерят с нас членовете на Сдружението на младите християни! У нас сега се постъпва така: ако пивото е 8 градуса, вкусът на всяка изпита халба се подобрява с три-четири чашки концентрат, ако пивото е 10 градуса, подобрява се с две, а ако е 12 градуса — само с една.

Всичките брошури на Сдружението на младите християни за трезвеността не струват и една лула тютюн, след като във вестникарските обяви се предлагат ликьори с гарантирано алкохолно съдържание 70%, както и специалитети с многообещаващи имена от рода на „Канавката край пътя“ или „Под ножа“.

II.

Не може да се каже, че градът, където беше направен опит за уреждане на въздържателска вечеринка и американска забава, беше с по-разпуснати нрави от останалите градове в републиката. Алкохолиците и там поддържаха същия ритъм, както и алкохолиците от останалите градове и където и да било другаде — и там на петима трезви мъже се падаше един пиан, а на трима жители — шише ракия дневно. Нощем винаги намираха десет-петнайсет души проснати на улицата както във всеки друг град със същия брой жители, а дваматрима се търкаляха и денем по тротоарите. Не би могло да се каже, че в този град се крещи повече, отколкото на други места, или че се вършат повече пиански безобразия. Тук-там някой строшаваше бастуна си о нечий гръб, веднъж годишно някой намушкваше някого и това като че ли беше всичко. Затова голяма беше сензацията, когато една госпожа, току-що завърнала се от Америка в родния си град след смъртта на съпруга си, разбуди обществеността, организирайки въздържателска вечеринка и американска забава, която трябваше да се проведе в ресторанта на господин Вашата.

Горкият господин Вашата трябваше да вкара в салона сто и двайсет стола и осемдесет чаши за чай, който щеше да бъде приготвен от американката с помощта на госпожа съпругата на инспектора по железниците — дама, която побърза да се включи във въздържателската вечеринка, понеже едва ли имаше вечер, когато господин инспекторът да не се прибере у дома не точно пиан, но развеселен.

Съпругът на дамата от Америка бил един от пионерите на въздържателското движение в Алабама и старши проповедник на някаква религиозна секта.

Плакатите, които поръча да отпечатат, бяха в черна рамка като некролози голям формат:

ВЪЗДЪРЖАТЕЛСКА ЗАБАВА

АМЕРИКАНСКА ВЕЧЕРИНКА БЕЗ АЛКОХОЛ

ИЗБЯГВАЙТЕ ПИЯНИЦИТЕ!

Който пие алкохол, от Божи образ и подобие се уподобява на безразсъдно животно!

Заповядайте на забава без алкохол на 9 април в ресторанта на П. Вашата!

Начало — 7 часа вечерта.

В ПРОГРАМАТА:

Уводно слово на госпожа Пикноун, родом от нашия град, и различни игри.

Сервира се безплатно освежителен чай.

Посетете масово вечеринката и се уверете сами кое е по-добро — забава с алкохол или забава без алкохол.

Когато се запозна със съдържанието на афиша, населението на града възнегодува. Възмущението на гражданите сякаш намери най-точен израз в изказването на стария пенсиониран лесничей господин Поливка:

— На такива забави мястото им не е в кръчмата, що не си занесат чая на някоя ливада да си го пият там!

Капелмайсторът отиде още по-далеч и в кръчмата „На гарата“ заяви следното:

— Аз пък нарочно ще ида и ще се натряскам до козирката.

Същото възнамерявах и редица други граждани.

Над въздържателската вечеринка надвисваха тежки облаци.

III.

Госпожа Пикноун бе подготвила много старателно краткото си встъпително слово, което предизвика огромно оживление в ресторанта на господин Вашата. Бяха се стекли много граждани, всичките стари пияници, а и съпругите им бяха дошли, за да видят как ще им подейства вечеринката.

Госпожа Пикноун все още пазеше свежия спомен за Алабама, където покойният ѝ съпруг гръмогласно увещаваще закоравелите негодници от Запада да зарежат уискито и да се хванат за Библията.

Госпожа Пикноун придружаваше речта си, изпъстрена с американизми, с най-сочни псувни. Най-трогателното беше, когато заяви, че всеки, който пие, е захлупен човек, при което женската половина в залата сръга съпрузите и рече:

— Чу ли, аз откога ти го разправям!

Тя даде няколко примера от живота на американските пияници, стигнали до електрическия стол в резултат на невъздържан живот.

Отделни посетители направиха опит да се измъкнат от салона и да се доберат до мокрия бюфет, за да си вземат нещо за пиене, но бяха върнати на вратата от госпожа съпругата на железопътния инспектор, която вардеше никой да не излиза, но от това нямаше особена полза, защото неколцина от господата успяха да се прехвърлят през прозореца в градината, от там — в кухнята, а от кухнята — в мокрия бюфет.

После, когато вече всички мъже бяха успели да се изредят по този маршрут, госпожа Пикноун завърши словото си и обяви, че продължават със следващата точка от програмата: игрите. Първо щяла да им разясни правилата и след това, като даде знак със свирката, играта можела да започне. Тя извади от джоба си свирка като на футболен съдия.

Първата игра представляваше следното: дамите образуват външния кръг, а господата — вътрешния, двата кръга започват да се въртят в противоположни посоки, при което дамите и господата си

подават ръка. Преди да се оформят двата кръга и да бъдат приведени в движение, двама от участниците бяха успели така да се подредят в мокрия бюфет, че когато играта започна, при подаването на ръка и двамата се свлякоха на пода и съпругите им ги отведоха обратно в мокрия бюфет.

Въздържателските забавления имаха и положителни последствия, понеже трябваше много да се навакса в кратките паузи между отделните игри. Участниците се наливаха с ускорени темпове, непознати за града. Преди да започне следващата игра, един господин, който никога не пиеше повече от четири халби пиво на ден, вече бе употребил половин шише концентриран регулатор и така се беше докарал, че за малко да подпали кочината на прасето в двора, докато търсеше още по светло входа на ресторанта, драскайки клечки кибрит.

Втората американска игра беше още по-забавна. В една чиния на масата имаше десет зърна грах и задачата беше следната: да се вземат грахчетата върху острието на нож за хранене и да се отнесат до другия край на залата, където да се изсипят в скута на госпожа Пикноун.

Сега вече подпийналите започнаха истински да се забавляват. Отиваха до масата, правеха отчаяни опити да задържат поне едно грахово зърно върху ножа, докато накрая господин Пексидер, който май се беше насмукал най-яко, се изплю крадешком върху ножа и с лекота успя да вдигне и десетте зърна грах от чинията и да ги отнесе в скута на седналата в срещуположния край на салона госпожа Пикноун, а накрая изискано избърса ножа в полата ѝ.

По време на кратката пауза, докато госпожа съпругата на железопътния инспектор раздаваше на дамите по чаша чай с парче кейк, осигурени от самопожертвувателната организаторка на вечеринката, господата изпълниха помещението на мокрия бюфет в пълно съгласие с възторжения призив на господин Пексидер:

— А сега да се натаралянкаме!

Радост струеше от очите на всички и колкото повече време минаваше, толкова повече им харесваше, тъй че следващата американска игра беше посрещната с всеобщо ликуване.

Когато всички, включително ония, които изобщо нямаха сили да се отдалечат от масата, понеже коленете им не ги слушаха, отново се събраха в салона на ресторанта, госпожа Пикноун наду свирката, както

когато се свири засада, и се провикна: „Всички господа — вълн!“
Поканата бе посрещната с гороломен одобрителен рев.

След като мъжете напуснаха залата, на присъстващите дами бяха раздадени номерца от едно до сто, като дамата, изтеглила най-малкото число, трябваше да влезе в един чувал, който после бе завързан и поставен на една от масите, и едва след това господата бяха поканени да влязат и да започна наддаването. Първият кандидат предложи двайсет халера. Накрая дамата в чувала на масата беше спечелена от пенсионирания лесничей, чиято оферта достигна десет крони и шейсет халера. Оказа се, че срещу тази незначителна сума господин лесничейт се е сдобил с една ни жива, ни умряла баба, майка на началника на пощата, която беше дошла, за да придружи внучката си. За голям смях на всички присъстващи дами ѝ се беше паднал номер едно.

Пенсионираният горски пазач така се втрещи, че първо пребледня, после почервения, извади часовника от джоба на жилетката си, сложи го в джоба на панталоните, съблече си сакото и жилетката, после отново се облече и чак тогава каза застрашително:

— Добре се наредихме!

Всички бяха в напрегнато очакване да видят какво ще стане. Не стана нищо.

Господин Поливка, пенсиониран лесничей, презрително плю, процеди през зъби: „Нещастници!“ и гордо се оттегли при мокрия бюфет, където отново изказа пред господин Вашата първоначалното си мнение:

— На такива забави мястото им не е в кръчмата, що не си занесат чая на някоя ливада да си го пият там!

Господинът, който насмалко не беше запалил кочината на прасето, беше толкова въодушевен, че запелтечи към жена си, която го подпираше, за да не падне от стола:

— Чччак ссссега ммми сссстана ясно кккколко бббило хххубаво дда сси тттрезвеник!

На което жена му отговори по следния начин:

— Никога не съм допускала, че ще доживея да ме изложиш толкова много пред хората!

После госпожа Пикноун отново свири засада и се провикна с дебелия си като на мъж глас:

— Всички дами — вълн!

С дамите, естествено, излязоха и половината от господата, за да използват паузата за желаното още по-близко запознанство с ракиите, които предлагаше ресторантът на господин Вашата.

Госпожа Пикноун се озова сама в залата с неколцина мъже. Достойната дама дотолкова се вживяваше във въздържателската си мисия, че през цялото време изобщо не беше забелязала какво става наоколо. Заобиколена от група мъже, тази идеалистка забеляза, че се върши нещо нередно едва когато в залата отново влезе пенсионираният лесничей господин Поливка в компанията на капелмайстора Воржех, който беше заявил в кръчмата „На гарата“:

— Аз пък нарочно ще ида там и ще се натряскам до козирката.

Тъкмо госпожа Пикноун се канеше да даде напътствията си, как ще бъде проведен търгът за мъже, когато двамата, Поливка и Воржех, прегърнати през раменете като новобранци, се запътиха към нея, описвайки причудливи криволици, като в същото време се провикнаха с пълно гърло:

— В Яромер когато стигнахме, ако щете вярвайте...

Госпожа Пикноун дори не успя да разбере как изведнъж се озова върху коленете на господин Поливка. Той я люлееше, както беше седнала разкочена в скута му, и припяваше:

*— Лю-ли, лю-ли-ла, паднала мъгла,
умреш ли, ще си търся друга жена...*

През това време капелмайсторът Воржех я щипеше по бузките, след което измъкна един фуркет от косата ѝ и започна да си чопли зъбите с него. После тя усети как някой ѝ налива в устата ракия, друг я галеше по коленете.

Накрая влязоха дамите, изхвърлиха всичко живо навън и опустошиха цялото помещение, сякаш се забавляваха като на Сирни Заговезни...

IV.

Въпреки щетите, които му бяха нанесени към края на предишната глава, господин Вашата заяви публично, че нерадостното състояние, до което са достигнали пивниците, може да се подобри единствено ако се уреждат въздържателски вечеринки и американски забави.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.